

Bruxelles, 30 iunie 2023
(OR. en)

11138/23

ECOFIN 663
UEM 197
SOC 489
EMPL 340
COMPET 684
ENV 763
EDUC 276
RECH 308
ENER 399
JAI 909
GENDER 140
ANTIDISCRIM 134
JEUN 178
SAN 415

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	9829/1/23 REV 1
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 608 final
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al Greciei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2023

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționat, astfel cum a fost discutat de Consiliu și de Consiliul European, pe baza Recomandării COM(2023) 608 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

din ...

privind Programul național de reformă al Greciei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2023

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului³, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență (denumit în continuare „mecanismul”), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul contribuie la o redresare economică favorabilă incluziunii și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special reforme și investiții pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru acordată în cadrul mecanismului a fost actualizată la 30 iunie 2022, în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.

³ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (2) La 22 noiembrie 2022, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2023, care marchează începutul semestrului european din 2023 pentru coordonarea politicilor economice. La data de 23 martie 2023, Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2023, care sunt axate pe cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. Totodată, la 22 noiembrie 2022, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2023, în care a identificat Grecia ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau care pot fi în pericol de a fi afectate de dezechilibre și pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2023 al Greciei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2023 privind ocuparea forței de muncă, care analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro⁴ (denumită în continuare „Recomandarea pentru 2023 privind zona euro”) la 16 mai 2023 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 13 martie 2023.
- (3) Deși economiile Uniunii dau dovadă de o reziliență remarcabilă, contextul geopolitic continuă să aibă un impact negativ. Întrucât Uniunea susține cu fermitate Ucraina, agenda sa de politică economică și socială se axează pe reducerea pe termen scurt a impactului negativ al șocurilor energetice asupra gospodăriilor și întreprinderilor vulnerabile, precum și pe menținerea eforturilor de realizare a tranziției verzi și a celei digitale, de sprijinire a creșterii durabile și favorabile incluziunii, de protejare a stabilității macroeconomice și de creștere a rezilienței pe termen mediu. De asemenea, agenda Uniunii se axează în mare măsură pe creșterea competitivității și a productivității Uniunii.

⁴ Recomandarea Consiliului din 16 mai 2023 privind politica economică a zonei euro (JO C 180, 23.5.2023, p. 1).

- (4) La data de 1 februarie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Un plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete” (denumită în continuare „Planul industrial al Pactului verde”), în scopul de a spori competitivitatea industriei cu zero emisii nete a Uniunii și de a sprijini tranziția rapidă către neutralitatea climatică. Planul completează eforturile desfășurate în prezent în cadrul Pactului verde european și al REPowerEU. Planul urmărește, de asemenea, să asigure un mediu mai favorabil pentru extinderea capacității Uniunii de producție a tehnologiilor și a produselor cu zero emisii nete care sunt necesare pentru a îndeplini obiectivele ambițioase ale Uniunii în materie de climă și să asigure accesul la materiile prime critice relevante, inclusiv prin diversificarea surselor de aprovizionare, exploatarea adecvată a resurselor geologice din statele membre și maximizarea reciclării materiilor prime. Planul industrial al Pactului verde este articulat în jurul a patru piloni: un mediu de reglementare previzibil și simplificat, acces mai rapid la finanțare, îmbunătățirea competențelor și comerțul deschis pentru lanțuri de aprovizionare reziliente. La data de 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare ulterioară intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”, care este structurată în jurul a nouă factori determinanți care se susțin reciproc, cu obiectivul de a acționa în direcția instituirii unui cadru de reglementare care să stimuleze creșterea. Comunicarea stabilește priorități de politică ce vizează să asigure în mod activ realizarea de îmbunătățiri structurale, efectuarea de investiții bine direcționate și adoptarea de măsuri de reglementare pentru competitivitatea pe termen lung a Uniunii și a statelor sale membre. Recomandările de mai jos contribuie la abordarea acestor priorități.
- (5) În 2023, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în concordanță cu punerea în aplicare a mecanismului. Pentru ca prioritățile de politică din cadrul semestrului european să fie îndeplinite, rămâne esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate integral, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau un subset semnificativ al recomandărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020 și 2022 rămân la fel de relevante pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

- (6) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ (denumit în continuare „Regulamentul REPowerEU”), care a fost adoptat la data de 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată într-un termen scurt a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru va contribui la securitatea energetică și la diversificarea aprovizionării cu energie a Uniunii, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie, capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică.
- Regulamentul REPowerEU permite statelor membre să adauge un nou capitol, privind REPowerEU, în planurile lor naționale de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor planului REPowerEU.
- Reformele și investițiile respective vor contribui, de asemenea, la creșterea competitivității industriei cu zero emisii nete a Uniunii, astfel cum se subliniază în Planul industrial al Pactului verde, precum și la abordarea recomandărilor specifice fiecărei țări legate de energie care le-au fost adresate statelor membre în 2022 și, după caz, în 2023. Regulamentul REPowerEU introduce o nouă categorie de sprijin financiar nerambursabil, pus la dispoziția statelor membre pentru a finanța, în cadrul planurilor lor de redresare și reziliență, noi reforme și investiții legate de energie.

⁵ Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1).

(7) La data de 8 martie 2023, Comisia a adoptat o comunicare care oferă orientări de politică fiscal-bugetară pentru 2024 (denumită în continuare „comunicarea din 8 martie 2023”). Scopul său este de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre, consolidând astfel coordonarea politicilor. Comisia a reamintit că la sfârșitul anului 2023 va fi dezactivată clauza derogatorie generală din Pactul de stabilitate și de creștere. Aceasta a solicitat ca politicile fiscal-bugetare din perioada 2023-2024 să asigure sustenabilitatea datoriei pe termen mediu și să sporească creșterea economică potențială într-o manieră durabilă și a invitat statele membre să prezinte în programele lor de stabilitate și de convergență pentru 2023 modul în care planurile lor fiscal-bugetare vor asigura respectarea valorii de referință a deficitului din tratat de 3 % din produsul intern brut (PIB) și vor asigura o reducere plauzibilă și continuă a datoriei sau menținerea datoriei la niveluri prudente pe termen mediu. Comisia a invitat, de asemenea, statele membre să elimine treptat măsurile fiscal-bugetare naționale introduse pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile de șocul prețurilor la energie, începând cu măsurile care au un caracter mai puțin specific. Comisia a precizat că, în cazul în care ar fi necesară prelungirea măsurilor de sprijin ca urmare a unor noi presiuni cauzate de prețurile la energie, statele membre ar trebui să orienteze mai bine astfel de măsuri către gospodăriile și întreprinderile vulnerabile. Comisia a afirmat că recomandările în domeniul fiscal-bugetar ar urma să fie cuantificate și diferențiate. În plus, astfel cum se propune în comunicarea sa din 9 noiembrie 2022 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernare economică al UE, recomandările în domeniul fiscal-bugetar ar urma să fie formulate pe baza cheltuielilor primare nete. Comisia a recomandat ca toate statele membre să continue să protejeze investițiile finanțate la nivel național și să asigure utilizarea eficace a mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, având în vedere în special obiectivele în materie de tranziție verde și tranziție digitală, precum și pe cele în materie de reziliență. Comisia a precizat că va propune Consiliului lansarea, în primăvara anului 2024, a unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, ținând cont de datele privind execuția bugetară pentru 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente.

- (8) La 26 aprilie 2023, Comisia a prezentat propuneri legislative ce vizează realizarea unei reforme cuprinzătoare a normelor de guvernare economică ale Uniunii. Obiectivul principal al acestor propuneri este de a consolida sustenabilitatea datoriei publice și de a promova o creștere durabilă și incluzivă în toate statele membre, prin intermediul reformelor și al investițiilor. În propunerile sale, Comisia urmărește să îmbunătățească asumarea responsabilității la nivel național, să simplifice cadrul și să se concentreze într-o mai mare măsură pe obiectivele pe termen mediu, împreună cu o asigurare a respectării normelor eficiente și mai coerente. Potrivit concluziilor Consiliului din 14 martie 2023 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernare economică al UE, obiectivul este de a finaliza activitatea legislativă în 2023.
- (9) La 27 aprilie 2021, Grecia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Greciei⁶. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Grecia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

⁶ ST 10152/2021 INIT; ST 10152/2021 ADD 1.

- (10) La 2 mai 2023, Grecia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2023, iar la 29 aprilie 2023 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2023, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2023 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Grecia referitoare la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) La 24 mai 2023, Comisia a publicat raportul de țară pentru 2023 referitor la Grecia. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2022 și a făcut bilanțul implementării de către Grecia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza analizei respective, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Grecia și a publicat rezultatele acestuia la 24 mai 2023. Comisia a concluzionat că Grecia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. Mai precis, vulnerabilitățile legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de stocul ridicat de credite neperformante în contextul unei rate ridicate a șomajului s-au atenuat, în schimb poziția sa externă s-a deteriorat. O preocupare majoră este faptul că, în pofida redresării veniturilor provenite din turism, deficitul de cont curent a crescut semnificativ în 2022, inclusiv din cauza creșterii bruște a prețurilor la energie la nivelul Uniunii. Deși, conform previziunilor, deficitul extern ar trebui să se reducă în anul în curs și anul viitor, acesta va rămâne totuși cu mult peste nivelul necesar pentru a asigura o îmbunătățire durabilă a poziției investiționale internaționale nete. În ciuda faptului că ponderea datoriei publice în PIB rămâne în continuare cea mai ridicată din Uniune, aceasta a cunoscut o îmbunătățire semnificativă în 2022, care se datorează în mare parte creșterii nominale puternice a PIB-ului, iar în 2023 și 2024 se preconizează că va scădea în continuare. Nivelul creditelor neperformante a înregistrat o scădere bruscă anul trecut, pe fondul diminuărilor semnificative din anii anteriori, dar rămâne ridicat în raport cu media Uniunii și continuă să afecteze profitabilitatea și capacitatea de creditare a băncilor, care, la rândul lor, au un efect negativ asupra consolidării intensității capitalului și asupra creșterii productivității economiei. Politicile adoptate ca răspuns la această situație au contribuit la corectarea dezechilibrelor, iar punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență reprezintă o oportunitate majoră de a aborda deficiențele structurale rămase. Cu toate acestea, este necesar să se depună eforturi suplimentare, în special pentru a se asigura faptul că soldurile externe revin pe o traiectorie susținută de îmbunătățire și că stocul de credite neperformante continuă să scadă, inclusiv prin asigurarea unei eficacități sporite a procedurii de executare silită a datoriilor și prin îmbunătățirea pieței secundare a creditelor neperformante.
- (13) În conformitate cu datele validate de Eurostat, deficitul public al Greciei a scăzut de la 7,1 % din PIB în 2021 la 2,3 % în 2022, iar datoria publică a scăzut de la 194,6 % din PIB la sfârșitul anului 2021 la 171,3 % la sfârșitul anului 2022.

- (14) Soldul bugetului public a fost afectat de măsurile de politică fiscal-bugetară adoptate pentru a atenua impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie. În 2022, astfel de măsuri de politică fiscal-bugetară de creștere a cheltuielilor au inclus acordarea de subvenții privind energia electrică gospodăriilor și întreprinderilor, precum și mărirea nivelului prestațiilor sociale pentru gospodăriile vulnerabile. Costul acestor măsuri a fost parțial compensat prin introducerea unor noi impozite pe profiturile excepționale ale producătorilor și furnizorilor de energie, respectiv plafonarea prețurilor impusă producătorilor de energie electrică și taxa extraordinară aplicată producătorilor de energie electrică pentru perioada octombrie 2021-iunie 2022. Comisia estimează costul bugetar net al acestor măsuri la 2,5 % din PIB în 2022. În același timp, costul estimat al măsurilor temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19 a scăzut la 1,5 % din PIB în 2022, de la 6,5 % în 2021.
- (15) La 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Grecia⁷ să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică fiscal-bugetară prudentă. În plus, Consiliul a recomandat Greciei să mențină investițiile finanțate la nivel național.

⁷ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 33).

(16) Potrivit estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară⁸ în 2022 a fost expansionistă, fiind de - 1,0 % din PIB. Conform recomandării Consiliului, Grecia a continuat să sprijine redresarea prin investiții finanțate din mecanism. Cheltuielile finanțate prin granturi din cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 2,1 % din PIB în 2022 (2,6 % din PIB în 2021). Scăderea în 2022 a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-a datorat faptului că perioada de programare anterioară se apropia de sfârșit, iar cheltuielile de investiții aferente noii perioade de programare nu ajunseseră încă la un nivel suficient de ridicat. Investițiile finanțate la nivel național au avut o contribuție expansionistă de 0,6 puncte procentuale la orientarea fiscal-bugetară⁹. Prin urmare, Grecia a menținut investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) a avut o contribuție expansionistă de 0,6 puncte procentuale la orientarea fiscal-bugetară. Această contribuție expansionistă semnificativă a inclus impactul suplimentar al măsurilor de politică fiscal-bugetară adoptate pentru a atenua consecințele economice și sociale ale creșterii prețurilor la energie (cost bugetar net suplimentar de 2 % din PIB). Prin urmare, Grecia a limitat într-o măsură suficientă creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național.

⁸ Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile), din care sunt excluse măsurile temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, dar sunt incluse cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și prin alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu. Pentru mai multe detalii, a se vedea caseta 1 din tabelele cu statistici bugetare.

⁹ Alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național au furnizat o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (17) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2023 este în concordanță cu previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 pentru anul 2023 și mai favorabil pentru perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 2,3 % în 2023 și cu 3 % în 2024. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează o creștere mai mare a PIB-ului real, de 2,4 % în 2023, și o creștere mai mică, de 1,9 %, în 2024, în principal din cauza ipotezelor diferite privind activitatea de investiții și contribuțiile din partea sectorului extern. Programul de stabilitate pentru 2023 prevede o contribuție mai importantă din formarea brută de capital fix, în special în 2024, iar Comisia se așteaptă ca volumul importurilor de bunuri să rămână mai ridicat decât cel din previziunile autorităților.
- (18) În Programul său de stabilitate pentru 2023, guvernul preconizează că deficitul public va scădea la 1,8 % din PIB în 2023. Această scădere din 2023 s-ar datora în principal eliminării treptate a măsurilor fiscal-bugetare legate de pandemie și reducerii costurilor aferente măsurilor adoptate în domeniul energiei, precum și nivelului mai mare al veniturilor ca urmare a creșterii economice. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că ponderea generală a datoriei publice în PIB va scădea de la 171,3 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 162,6 % din PIB la sfârșitul anului 2023. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, se preconizează că în 2023 deficitul public va atinge 1,3 % din PIB. Acest procent este mai mic decât cel preconizat în Programul de stabilitate pentru 2023, în principal din cauza evoluției mai favorabile a bazelor de impozitare, impulsionată de ipotezele macroeconomice, inclusiv compoziția creșterii și cheltuielile mai scăzute ale bugetului social, în conformitate cu tendința sistematică de subutilizare a cheltuielilor observată în ultimii ani. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 se estimează o pondere mai mică a datoriei publice în PIB, de 160,2 % la sfârșitul anului 2023. Diferența se datorează în principal unei creșteri nominale mai mari a PIB-ului și, într-o măsură mai mică, unui deficit public mai scăzut preconizat în previziunile Comisiei.

(19) Se preconizează că în 2023 soldul bugetului public va fi în continuare afectat de măsurile fiscal-bugetare adoptate pentru a atenua impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie. Acestea constau în măsuri care continuă să fie puse în aplicare din 2022, în special subvențiile privind energia electrică acordate gospodăriilor și întreprinderilor. Costul acestor măsuri continuă să fie parțial compensat de impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie, și anume plafonarea prețurilor impusă producătorilor de energie electrică și contribuția de solidaritate din partea rafinăriilor. Luând în considerare aceste venituri, costul bugetar net al măsurilor de sprijin este estimat în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 la 0,2 % din PIB în 2023¹⁰. Majoritatea măsurilor din 2023 nu par să vizeze gospodăriile sau întreprinderile cele mai vulnerabile și nu mențin în totalitate semnalul de preț pentru reducerea cererii de energie și creșterea eficienței energetice. Prin urmare, suma aferentă măsurilor de sprijin specifice care trebuie avută în vedere la evaluarea conformității cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022¹¹ este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 ca fiind de 0,1 % din PIB în 2023 (comparativ cu 0,5 % din PIB în 2022). În fine, se preconizează că în 2023 soldul bugetului public va beneficia de pe urma eliminării treptate a măsurilor temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, care au fost estimate la 1,5 % din PIB.

¹⁰ Această cifră reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile curente, precum și, după caz, măsurile privind cheltuielile de capital.

¹¹ Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Greciei și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 60).

- (20) În recomandarea sa din 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat Greciei să asigure în 2023 o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu¹², ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor energiei, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Grecia ar trebui să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. Greciei i s-a recomandat, de asemenea, să suplimenteze investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii.

¹² Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) a Greciei este estimată la 4,8 % în termeni nominali.

(21) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, se estimează că orientarea fiscal-bugetară va fi în general neutră în 2023(- 0,2 % din PIB), în contextul unei inflații ridicate. Aceasta urmează unei orientări fiscal-bugetare expansioniste în 2022 (- 1,0 % din PIB). Se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) va avea o contribuție contracționistă de 0,3 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Așadar, creșterea preconizată a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național este în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Contribuția contracționistă preconizată a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național se datorează, în esență, costurilor reduse (cu 2,3 % din PIB) ale măsurilor (specifice și nespecifice) de sprijin pentru gospodării și întreprinderi adoptate ca reacție la creșterile prețurilor la energie. Creșterea cheltuielilor sociale este principalul motor al creșterii cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile). Cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 2,5 % din PIB în 2023, în timp ce investițiile finanțate la nivel național au avut o contribuție neutră la orientarea fiscal-bugetară, de 0,0 puncte procentuale¹³. Prin urmare, Grecia intenționează să finanțeze investiții suplimentare din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii și se prevede că își va menține investițiile finanțate la nivel național. Grecia intenționează să finanțeze investiții publice în favoarea tranziției verzi și a celei digitale, precum și a securității energetice, de exemplu pentru instalarea a 8 000 de puncte de încărcare a vehiculelor electrice accesibile publicului larg în principalele localități urbane și suburbane, pentru digitalizarea administrației publice și pentru îmbunătățirea interconectării rețelelor de energie electrică ale insulelor.

¹³ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

- (22) În Programul de stabilitate pentru 2023 se estimează că deficitul public va scădea în 2024 la 0,8 % din PIB. Această scădere din 2024 s-ar datora în principal eliminării treptate a ultimelor măsuri în vigoare în domeniul energiei și nu numai și nivelului mai mare al veniturilor pe fondul creșterii economice solide. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2023, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 150,8 % la sfârșitul anului 2024. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează un deficit public pentru 2024 de 0,6 % din PIB. Acesta este mai mic decât deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2023, în principal din cauza ipotezelor cu privire la execuția bugetului social, în special nivelul mai scăzut al cheltuielilor cu prestațiile sociale și cu pensiile. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 se estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, de 154,5 % la sfârșitul anului 2024.
- (23) Programul de stabilitate pentru 2023 prevede eliminarea treptată a tuturor măsurilor de sprijin din domeniul energiei în 2024. Comisia presupune, de asemenea, că toate măsurile de sprijin din domeniul energiei vor fi eliminate treptat în 2024. Acest lucru se bazează pe ipoteza conform căreia nu se vor înregistra noi creșteri ale prețurilor la energie.

- (24) În Regulamentul (CE) nr. 1466/97 se solicită o îmbunătățire anuală a soldului bugetar structural cu 0,5 % din PIB, ca valoare de referință, în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu¹⁴. Ținând seama de considerentele legate de sustenabilitatea finanțelor publice, ar fi oportună o îmbunătățire a soldului structural cu cel puțin 0,3 % din PIB în 2024, potrivit estimărilor Comisiei. Pentru a asigura o astfel de îmbunătățire și în conformitate cu metodologia Comisiei, creșterea în 2024 a cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național¹⁵ nu ar trebui să depășească 2,6 %, astfel cum se reflectă în prezenta recomandare. Acest lucru va contribui, de asemenea, la consolidarea poziției externe. În același timp, celelalte măsuri de sprijin în domeniul energiei (estimate în prezent de Comisie la 0,2 % din PIB în 2023) ar trebui eliminate treptat, dacă evoluțiile pieței energiei permit acest lucru și începând cu măsurile care au un caracter mai puțin specific, iar economiile aferente ar trebui utilizate pentru a reduce deficitul public.
- (25) Dacă se mențin politicile actuale, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează că cheltuielile primare nete finanțate la nivel național vor crește la 0,7 % în 2024, cifră mai mică decât rata de creștere recomandată. Ajustarea preconizată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 este mai mare decât economiile rezultate din eliminarea treptată a tuturor măsurilor de sprijin în domeniul energiei.

¹⁴ Articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului prevede, de asemenea, o ajustare de peste 0,5 % din PIB pentru statele membre cu o datorie publică de peste 60 % din PIB sau cu riscuri mai pronunțate în ceea ce privește sustenabilitatea datoriei.

¹⁵ Cheltuielile primare nete sunt definite drept cheltuieli finanțate la nivel național, din care sunt excluse măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile cu dobânzile și cheltuielile ciclice cu șomajul.

- (26) În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2023, se estimează că rata investițiilor publice va crește de la 4,8 % din PIB în 2023 la 5,4 % din PIB în 2024. Creșterea investițiilor reflectă diminuarea ușoară a investițiilor finanțate la nivel național și creșterea investițiilor finanțate de Uniune, și anume prin mecanism. Programul de stabilitate pentru 2023 face trimitere la reforme și investiții care se preconizează că vor contribui la sustenabilitatea finanțelor publice și la creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. Printre aceste reforme și investiții se numără investiții și reforme structurale cu o valoare adăugată ridicată, menite să promoveze tranziția verde, cea digitală și cea energetică, care fac și ele parte din planul de redresare și reziliență.
- (27) Programul de stabilitate pentru 2023 prezintă o traiectorie bugetară pe termen mediu până în 2026. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că deficitul public va scădea la 0,5 % din PIB în 2025 și la 0,1 % din PIB până în 2026. Așadar, se preconizează că deficitul public va rămâne sub 3 % din PIB pe durata programului. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că ponderea generală a datoriei publice în PIB va scădea de la 150,8 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 135,2 % din PIB până la sfârșitul anului 2026.

(28) Pe baza celor mai bune practici și a reformelor întreprinse ca parte a planului de redresare și reziliență, aducerea de modificări cadrului de politică fiscală al Greciei ar putea contribui la corectarea deficitului de investiții. Mai precis, introducerea unui sistem mai amplu de soluții fiscale anticipate ar putea consolida securitatea juridică pentru investitori și ar putea contribui la intensificarea eforturilor în curs de simplificare a regimului fiscal. O revizuire a regimului fiscal ar putea contribui, de asemenea, la lărgirea bazei de impozitare în ceea ce privește persoanele care desfășoară o activitate independentă și ar putea sprijini investițiile. Respectarea obligațiilor fiscale ar putea fi îmbunătățită prin extinderea aplicării plăților electronice și prin utilizarea sporită a informațiilor care provin din aceste plăți, în special în lumina dovezilor recente ale disparității crescânde dintre veniturile scăzute declarate și creșterea în aparență rapidă a cifrei de afaceri a persoanelor care desfășoară o activitate independentă. Acest lucru s-ar putea realiza, în special printr-o mai bună utilizare a informațiilor care provin din plățile electronice pentru anumite profesii. Se preconizează că transformarea digitală în curs a Autorității independente pentru veniturile publice va contribui la îndeplinirea acestui obiectiv. Cu toate acestea, este esențial ca autonomia operațională a autorității în ceea ce privește gestionarea și dezvoltarea infrastructurii sale informatice și de resurse umane să fie consolidată și mai mult, având în vedere provocările actuale cu care se confruntă sistemele fiscale din întreaga lume.

(29) Grecia a continuat să ia măsuri pentru a-și moderniza administrația publică, dar în general rezultatele obținute în acest domeniu rămân relativ modeste. În urma unei ajustări semnificative după 2010, dimensiunea și costurile administrației publice au fost, în linii mari, aliniate la media Uniunii. Masa salarială a Greciei a rămas stabilă în 2022, la 10,8 % din PIB, ușor peste media Uniunii (10,2 % din PIB). Asigurarea aplicării în continuare a grilei salariale unificate, împreună cu menținerea nivelurilor actuale de personal prin aplicarea continuă a regulii „numărului constant” cu privire la angajările de personal permanent și a plafonului pentru personalul temporar introdus în 2022, va fi esențială pentru protejarea progreselor realizate. Planul de redresare și reziliență conține măsuri menite să îmbunătățească eficacitatea administrației publice, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea serviciilor sale digitale. În același timp, atragerea și menținerea de personal înalt calificat rămâne dificilă. Această problemă ar putea fi abordată la nivel structural prin aplicarea unor grile salariale speciale/suplimentare pentru anumite funcții sau organisme, precum și prin introducerea unui sistem bine definit de indemnizații ca parte integrantă a noului sistem de gestionare a resurselor umane, protejând în același timp integritatea grilei salariale unificate și dimensiunea globală a masei salariale.

(30) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Implementarea planului de redresare și reziliență al Greciei a avansat bine până în prezent. În perspectivă, va fi important să se mențină acest ritm de implementare. Grecia a prezentat trei cereri de plată¹⁶ pentru sprijin financiar nerambursabil și două cereri de plată pentru sprijin sub formă de împrumut, care corespund unui număr de 85 de jaloane și ținte din plan. Până în prezent, Grecia a primit o plată totală în valoare de 7 126 milioane EUR¹⁷. În conformitate cu articolul 14 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2021/241, la 29 martie 2023, Grecia și-a exprimat intenția de a solicita un sprijin suplimentar sub forma unui împrumut în valoare de 5 000 de milioane EUR în cadrul mecanismului. Grecia a obținut deja rezultate solide de când a început implementarea planului său și a instituit un sistem de gestiune și control pentru a monitoriza și a coordona finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor. În perspectivă, va fi important să se mențină și să se intensifice aceste eforturi, având în vedere numărul considerabil de reforme și investiții care sunt planificate, în special în lumina faptului că finalizarea unora dintre acestea va necesita inițierea în timp util a diferitelor măsuri pregătitoare, inclusiv a procedurilor de achiziții publice. Continuarea implementării planului depinde de capacitatea administrativă și de implementare a organismelor de implementare desemnate, inclusiv a administrației regionale și locale. Includerea rapidă a noului capitol privind REPowerEU în planul de redresare și reziliență va permite finanțarea unor reforme și investiții suplimentare care să sprijine obiectivele strategice ale Greciei în domeniile energiei și tranziției verzi. Implicarea sistematică și eficace a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul respectiv, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.

¹⁶ Grecia a introdus cea de a treia cerere de plată pentru granturi la 16 mai 2023, iar evaluarea acesteia de către Comisie este în curs.

¹⁷ Pentru granturi, quantumul plătit pentru sprijinul financiar nerambursabil (cu excepția prefinanțării) este de 3 436 de milioane EUR, iar quantumul plătit pentru sprijinul sub formă de împrumut (cu excepția prefinanțării) sunt de 3 690 de milioane EUR.

- (31) Comisia a aprobat în 2022 toate documentele de programare ale politicii de coeziune prezentate de Grecia. Punerea în aplicare rapidă a programelor politicii de coeziune în complementaritate și în sinergie cu planul de redresare și reziliență, inclusiv cu capitolul privind REPowerEU, este esențială pentru realizarea tranziției verzi și a celei digitale, pentru sporirea rezilienței economice și sociale și pentru a obține o dezvoltare teritorială echilibrată în Grecia.
- (32) În afară de provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în programele politicii de coeziune, Grecia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de îngrijirile de sănătate și îngrijirea pe termen lung, de cartografierea cadastrală, de politica energetică și de tranziția verde.
- (33) Cheltuielile publice cu asistența medicală se situează sub media Uniunii, în timp ce plățile directe efectuate de pacienții din Grecia se situează pe locul al doilea în Uniune ca procent din PIB. Sistemul de sănătate este în continuare bazat pe spitale, cheltuielile aferente îngrijirilor medicale curative fiind în cea mai mare parte cele legate de spitalizare. În plus, Grecia este pe primul loc în rândul statelor membre în ceea ce privește cheltuielile publice cu medicamentele ca procent din PIB. Cheltuielile publice pentru îngrijirea pe termen lung și îngrijirea preventivă sunt cu mult sub media Uniunii și nu există o strategie națională cuprinzătoare pentru îngrijirea pe termen lung. Pentru a aborda această problemă, Grecia pune în aplicare în prezent un sistem de îngrijiri primare de sănătate care a fost adoptat recent pentru a reduce dependența de serviciile medicale spitalicești și a spori eficiența accesului la bunuri și servicii medicale. Implementarea integrală a reformei îngrijirilor primare de sănătate este frânată de deficitul de medici de familie, care nu sunt suficienți pentru întreaga populație. Va fi necesară o acoperire suficientă pentru a putea institui pe deplin un sistem eficace și cuprinzător de reglementare a accesului la îngrijirile de sănătate, care, conform cadrului legislativ, ar trebui să devină operațional la 1 septembrie 2023. În acest scop, prevederea unor stimulente mai puternice pentru a avea un număr mai mare de medici de familie și a asigura acoperirea întregii populații, precum și înregistrarea acestora va fi esențială pentru a asigura un acces adecvat și egalitar la îngrijirile de sănătate în rândul populației.

- (34) Finalizarea cadastrului național – un proiect care datează deja de mult timp – va îmbunătăți și mai mult mediul de afaceri din Grecia. Până la sfârșitul lunii mai 2023, cartografierea cadastrală fusese finalizată în procent de 72 %, iar pentru un procent suplimentar de 25 % fuseseră colectate datele privind drepturile de proprietate, care sunt în prezent în curs de prelucrare. Se preconizează că prelucrarea datelor colectate cu privire la drepturile de proprietate va fi finalizată până la sfârșitul anului 2023, ceea ce ar însemna că până la sfârșitul anului va putea fi finalizat cadastrul. În ceea ce privește tranziția la noua agenție „Cadastrul elen”, au fost deschise și sunt operaționale 12 birouri cadastrale și 49 de sucursale. Agenția Elenă de Cadastru intenționează să digitalizeze pe deplin serviciile pentru cetățeni, iar mecanismul oferă sprijin pentru digitalizarea tuturor evidențelor și actelor privind drepturile de proprietate care sunt în prezent pe suport de hârtie.
- (35) În pofida eforturilor depuse de Grecia inclusiv în contextul crizei energetice, Grecia rămâne dependentă într-o mare măsură de combustibilii fosili, petrolul și gazele reprezentând în 2021 52 % și, respectiv, 24 % din mixul său energetic. Pentru a accelera eforturile de decarbonizare, ar putea fi adoptate în continuare o serie de măsuri care se bazează pe investițiile și reformele care fac parte din planul de redresare și reziliență al Greciei și duc mai departe aceste investiții și reforme. Grecia ar putea accelera extinderea utilizării energiei din surse regenerabile prin instituirea și finalizarea cadrelor legislative care promovează dezvoltarea infrastructurii pentru hidrogenul produs din surse regenerabile și a energiei eoliene offshore. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a accelera dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare pentru biometan și pentru a transforma potențialul de biometan durabil disponibil într-o capacitate de producție reală, care să compenseze importurile de gaze naturale.

- (36) Pe măsură ce sunt integrate mai multe surse regenerabile de energie, va fi esențial să se realizeze investiții suplimentare în vederea extinderii capacității de stocare și a capacității rețelei astfel încât să se mențină echilibrul rețelei de energie electrică. Sistemele comune de remunerare și promovarea sistemelor bazate pe contorizarea în aval ar putea fi instrumente importante de promovare a extinderii rapide și viabile a capacității de stocare. Pentru a evita necesitatea de a restrânge producția de energie din surse regenerabile, ar putea fi dezvoltate noi interconexiuni ale rețelelor electrice cu țările învecinate. În ceea ce privește implementarea în continuare a energiei din surse regenerabile, va fi important să se asigure respectarea deplină a noului cadru legislativ adoptat în 2022, care simplifică și accelerează procedurile de autorizare pentru proiectele care privesc energia din surse regenerabile și stocarea. În plus, promovarea sistemelor de autoconsum, inclusiv acordarea unui sprijin suplimentar pentru instalarea de sisteme fotovoltaice solare cu baterii, și a comunităților energetice ar putea contribui la creșterea acceptabilității sociale a implementării energiei din surse regenerabile.
- (37) Grecia ar putea, de asemenea, să extindă domeniul de aplicare și nivelul de ambiție al măsurilor existente de economisire a energiei și să reducă nivelul ridicat de sărăcie energetică. Consumul de gaze naturale al Greciei a scăzut cu 22 % în perioada august 2022-martie 2023, comparativ cu consumul mediu de gaze din aceeași perioadă din cei cinci ani anteriori, depășind astfel ținta de reducere cu 15 % a consumului prevăzută în Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului¹⁸. Grecia ar putea depune în continuare eforturi pentru a reduce temporar cererea de gaze până la 31 martie 2024, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/706 al Consiliului¹⁹.
- (38) Introducerea de noi instrumente financiare, cum ar fi licitațiile în materie de eficiență energetică, ar putea contribui la direcționarea mai eficientă a programelor existente de sprijin pentru renovare către gospodăriile sărace din punct de vedere energetic. Procentul de contoare inteligente instalate în Grecia se situează cu mult sub media Uniunii (3 % față de 54 %, cifrele din 2021) și ar putea fi mărit, deoarece le permite consumatorilor să participe activ la piață și să sprijine modularea consumului. În plus, sectoare specifice, cum ar fi transporturile și apa, au un potențial considerabil de a realiza economii de energie, ele depinzând în continuare într-o măsură foarte mare de petrol.

¹⁸ Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze (JO L 206, 8.8.2022, p. 1).

¹⁹ Regulamentul (UE) 2023/706 al Consiliului din 30 martie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2022/1369 în ceea ce privește prelungirea perioadei de reducere a cererii pentru măsurile de reducere a cererii de gaze și consolidarea raportării și a monitorizării punerii în aplicare a acestora (JO L 93, 31.3.2023, p. 1).

- (39) Deficitul de forță de muncă și de personal calificat în sectoarele și în profesiile esențiale pentru tranziția verde, inclusiv în ceea ce privește producerea, implementarea și întreținerea tehnologiilor cu zero emisii nete, creează blocaje în procesul de tranziție către o economie neutră din punct de vedere climatic. Crearea unor sisteme de educație și formare de înaltă calitate, care să răspundă nevoilor în schimbare ale pieței forței de muncă, și adoptarea unor măsuri țintite de perfecționare și reconversie profesională sunt esențiale pentru a reduce lipsa de personal calificat și pentru a promova incluziunea și realocarea forței de muncă. Pentru a debloca oferta neexploată de forță de muncă, aceste măsuri trebuie să fie accesibile, în special pentru persoanele fizice și în sectoarele și regiunile cele mai afectate de tranziția verde. În Grecia, lipsa de personal cu competențe verzi este în prezent cel mai evidentă în sectorul construcțiilor, care este extrem de relevant pentru tranziția verde, precum și în anumite profesii tehnice. Nu în ultimul rând, mai pot fi luate măsuri suplimentare pentru a spori capacitatea de inserție profesională a tinerilor și a femeilor. Mărirea capacității administrative a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, aplicând totodată într-o mai mare măsură o abordare individualizată în cazul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, are potențialul de a îmbunătăți rezultatele în materie de ocupare ale acestor categorii și de a sprijini o tranziție lină și echitabilă.
- (40) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2023 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul²⁰ său se reflectă în recomandarea 1.

²⁰ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

- (41) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru: (i) a menține sustenabilitatea datoriei și a se abține de la a susține în mod generalizat cererea agregată în 2023, pentru a direcționa mai bine măsurile fiscal-bugetare luate în scopul atenuării impactului prețurilor ridicate la energie și pentru a reflecta asupra unor modalități adecvate de eliminare a sprijinului pe măsură ce scad presiunile asupra prețurilor la energie; (ii) a susține un nivel ridicat de investiții publice și a promova investițiile private în vederea sprijinirii tranziției verzi și a celei digitale; (iii) a sprijini evoluțiile salariale care atenuază pierderea puterii de cumpărare, limitând în același timp efectele secundare asupra inflației, pentru a îmbunătăți în continuare politicile active în domeniul pieței forței de muncă și pentru a aborda deficitul de competențe; (iv) a îmbunătăți mediul de afaceri și a se asigura că sprijinul energetic acordat întreprinderilor este rentabil, temporar și orientat către întreprinderi viabile și că menține stimulentele pentru tranziția verde și (v) a menține stabilitatea macrofinanciară și a monitoriza riscurile, continuând, în același timp, lucrările privind finalizarea uniunii bancare. Pentru Grecia, recomandările 1, 2, 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia, a celei de a patra și a celei de a cincea recomandări formulate în Recomandarea pentru 2023 privind zona euro.
- (42) Consiliul a examinat, în lumina bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Programul național de reformă pentru 2023 și Programul de stabilitate pentru 2023. Recomandările sale emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 sunt reflectate în recomandarea 1. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de datoria publică, de poziția externă și de creditele neperformante. Recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a recomandării 1. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie atât la corectarea dezechilibrelor, cât și la punerea în aplicare a recomandărilor formulate în Recomandarea pentru 2023 privind zona euro, în concordanță cu considerentul 41,

RECOMANDĂ ca, în 2023 și în 2024, Grecia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel realizate pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. În cazul în care noi creșteri ale prețurilor la energie ar impune noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, să se asigure că astfel de măsuri de sprijin sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie.

Să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea, în 2024, a creșterii nominale a cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național la maximum 2,6 %²¹.

Să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor în cadrul mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală.

În perioada de după 2024, să continue să urmărească o strategie fiscal-bugetară pe termen mediu de consolidare treptată și durabilă a finanțelor publice, combinată cu investiții și reforme care să conducă la o creștere durabilă mai accentuată, pentru a obține o poziție bugetară prudentă pe termen mediu.

Pe baza reformelor întreprinse ca parte a planului de redresare și reziliență, să îmbunătățească caracterul favorabil investițiilor al sistemului de impozitare prin introducerea unui sistem mai amplu de soluții fiscale anticipate, să extindă baza de impozitare, inclusiv prin revizuirea structurii actuale de impozitare pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, și să consolideze respectarea obligațiilor fiscale prin extinderea utilizării plăților electronice. Să mențină și să sporească autonomia operațională a autorității fiscale. Să garanteze eficiența administrației publice, asigurându-se în același timp că aceasta poate atrage competențele adecvate și menținând coerența cu grila salarială unificată. Să continue eforturile în curs de reducere a creditelor neperformante și să îmbunătățească în continuare funcționarea pieței secundare a creditelor neperformante.

²¹ Se estimează că aceasta corespunde unei îmbunătățiri anuale a soldului bugetar structural cu cel puțin 0,3 % din PIB pentru 2024, astfel cum se descrie în considerentul 24.

2. Să mențină ritmul susținut de implementare a planului său de redresare și reziliență și să finalizeze rapid capitolul dedicat planului REPowerEU, astfel încât să poată începe rapid punerea în aplicare a acestuia. Să asigure menținerea unei capacități administrative suficiente, dată fiind amploarea planului. Să pună în aplicare rapid programele politicii de coeziune, în strânsă complementaritate și sinergie cu planul de redresare și reziliență.
3. Să asigure accesul adecvat și egalitar la îngrijirile de sănătate, să finalizeze implementarea cadrului de îngrijiri primare de sănătate și să adopte stimulente mai puternice pentru a încuraja înregistrarea unui număr suficient de medici de familie încât să se asigure acoperirea completă și înregistrarea populației. Să finalizeze reforma cadastrală prin încheierea cartografierii cadastrale și prin ducerea la bun sfârșit a instituirii și operaționalizării Agenției Elene de Cadastru.
4. Să reducă dependența de combustibilii fosili și să accelereze în continuare diversificarea rutelor de aprovizionare cu energie. Să extindă în continuare implementarea energiei din surse regenerabile prin finalizarea și asigurarea respectării noilor cadre legislative privind procedurile de autorizare și parcurile eoliene offshore, prin extinderea rețelei de energie electrică și mărirea capacității de stocare, prin promovarea producției descentralizate de energie din surse regenerabile și prin instituirea unor cadre legislative privind producția de hidrogen din surse regenerabile și de biometan. Să accelereze punerea în aplicare a măsurilor care îmbunătățesc eficiența energetică, inclusiv a măsurilor care vizează gospodăriile sărace din punct de vedere energetic și a măsurilor de instalare de contoare inteligente, precum și prin eforturi de politică ce vizează furnizarea și dobândirea aptitudinilor și a competențelor necesare pentru tranziția verde. Să sprijine decarbonizarea sectorului transporturilor, în special prin promovarea vehiculelor electrice.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*